1875

Brjef landshöfðingja (til stiptsyfirvaldanna). **48** 9da júní.

Eptir tillögum ráðgjafans fyrir Ísland hefur hans hátign konunginum þóknast 13. f. m. allramildilegast að veita hinum 3 yngstu börnum Jens rektors Sigurðssonar og húsfrúar hans Ólafar, en þessir foreldrar eru dánir: Ragnheiði, Ingibjörgu og Þórði, sjerhverju barni 160 króna árlegan styrk frá 1. janúar þ. á., þangað til það er fullra 18 ára gamalt.

Um leið og þetta er tjáð stiptyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, skal jeg mælast til þess, að það verði tilkynt hlutaðeigöndum, að ef styrkur verði látinn standa ókrafinn um 1 ár, falli hann fyrir það ár til landssjóðsins, og að styrkur missist alveg, ef hans eigi er krafizt í 3 ár, nema lögleg forföll sannist.

Landfógetanum hefur verið ritað um að greiða þessar styrksupphæðir úr jarðabókarsjóðnum gegn tilhlýðilegum kvittunum og lífsvottorðum.

Brjef landshöfðingja (til bæjarstjórnarinnar í Reykjavík). **49** 9da júní.

Ráðgjafinn fyrir Ísland hefur 27. f. m. ritað mjer á þessa leið:

»Sökum bónarbrjefs þess, er sent var með þóknanlegu brjefi herra landshöfðingjans 15. marz síðastl., og þar sem bæjarstjórnin í Reykjavík hefur mælzt til, að bæjarfógeta embættið samastaðar verði skilið frá sýslumannsembættinu í Gullbringu og Kjósarsýslu, skal eigi undanfellt með þessu brjefi þjónustusamlega að tjá til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir bæjarstjórninni, að ráðgjafinn verði að vera yður samdóma um, að reynslan enn þá eigi sje búin að sýna, að sameining sú á hinum nefndu embættum, er hefur átt sjer stað, og með tilliti til launa embættanna úr landssjóði er æskileg, sje óhagkvæm. Vissulega má telja allt embættið með hinum örðugri dómaraembættum á landinu, en ráðgjafinn ætlar að bæjarfógetinn, ef hann hefur að minnsta kosti *1 löglærðan* embættisritara, en embættistekjur hans eru svo miklar, að hann er fær um það, muni geta gegnt embættisstörfum sínum þannig, að eigi geti verið nein ástæða til umkvörtunar. Skyldi samt reynslan síðarmeir sýna, að annaðhvort vegna fólksfjölgunar kaupstaðarins eða af öðrum ástæðum væri nauðsynlegt eður haganlegt að gjöra ráðstöfun þá, sem getið er um, mun ráðgjafinn taka spurninguna um það til íhugunar«.

Þetta er með þessu brjefi þjónustusamlega tjáð bæjarstjórninni.

Brjef landshöfðingja (til póstmeistarans). **50** 23ja júní

Með þessu brjefi var póstmeistaranum sagt frá samningi þeim um almennt póstssamband, sem gjörður var í Bern 9. október 1874 milli allra ríkja í Norðurálfunni og bandaríkjanna í Norður-Ameríku um 3 ára tímabil frá 1. júlí þ. á.[1]; þá var einnig kynnt póstmeistaranum reglugjörð um afgreiðslu póstsendinga, sem samþykt var um leið og samningurinn. Í brjefinu kemst landshöfðingi meðal annars svo að orði:

Af reglugjörðinni sjest, að Ísland hefur sem hluti Danaveldis verið tekið inn í hið nefnda samband og mun Ísland þannig njóta allra þeirra hagsmuna, sem samningurinn heimilar sambandslöndunum. Með honum er ekki gjörð nein breyting á ákvörðunum þeim, sem eru settar með auglýsingu frá 26. septbr. 1872, reglugjörð þeirri, er fylgir henni, og síðari ákvörðunum um sambandið milli hinna almennu dönsku og hinna sjerlegu íslenzku póstmála, en Bernarsamningurinn kemur í stað þess, sem í nefndri auglýsingu, reglugjörð og öðrum ákvörðunum, hefur verið fyrirskipað um brjefsendingar yfir

1) Frakkland gengur fyrst að samningnum frá 1. janúar 1876 og þangað til viðhelzt gamla burðargjaldið fyrir brjefsendingar til þessa lands.

Hinn 23. júlí 1875.

Reykjavík, 1875, Einar Þórðarson.

1875
50 23dja júní

Danmörk milli Íslands og utanríkislanda og um sendingar þær, er nú fara milli Íslands og Bretlands hins mikla og Írlands. Hin danska póststjórn hefur álitið sjer skylt að sleppa tilkalli sínu til að leggja á hinar íslenzku brjefsendingar aukagjald það fyrir flutning yfir sjó, sem heimilað er með 3. og 4. gr. samningsins, og til að heimta gjald það, sem getið er um í 10. samningsgrein, undir læsta brjefapoka til utanríkislanda fyrir flutning á sjó án tillits til þess, hvort flutningur þessi eigi sjer stað til Danmerkur eður til Englands, og loksins hefur nefnd póststjórn eptir því, sem á stendur, sleppt tilkalli sínu til að heimta gjald það fyrir flutning á landi yfir Danmörk á brjefsendingum til utanríkislanda, sem getur um í hinni sömu grein. Af þessu leiðir, að hin íslenzka póststjórn muni halda afdráttarlaust öllu burðargjaldi, samkvæmt samningnum fyrir brjef þau, sem borguð eru með íslenzkum póstmerkjum og sendast frá Íslandi til utanríkislanda yfir Danmörk og fyrir þau óborguð brjef, sem koma hina sömu leið frá utanríkislöndum til Íslands; þar í mót mun landflutningsgjald það, sem getur um í 10. gr. verða lagt á brjefsendingar þær, sem fara frá Íslandi til annara landa Bretlandsleiðina.

Hið almenna sambandsburðargjald, sem getur um í 3. 4. og 5. grein optnefnds samings, er nú ákveðið fyrir Danmörk og Ísland að skuli vera þetta:

a,	fyrir brjefsendingar, sem borgað er undir með póstmerkjum	20 aura fyrir hver 15 grömm eða 3 kvint
b,	fyrir brjef, sem koma án þess, að goldið hafi verið undir þau	40 — — — — — — — —
c,	fyrir blöð, önnur prentuð mál, sýnishorn af varningi, samningsskjöl m. m. . . .	6 — — — 50 — — 10 —
d,	fyrir brjefseðla	10
e,	meðmælingagjald	16
f,	skírteini um að sendingar, sem mælt hefur verið með, hafi verið meðteknar . . .	8

51 12ta júlí

Brjef landshöfðingja (til amtmannsins yfir suður- og vestur-umdæminu).

Af hinum síðustu skýrslum yðar herra amtmaður, um heilbrigðisástand sauðfjárins í suðurumdæminu sjest, að það hefur ekki tekizt að allækna fjeð í sveitum þeim, er kláði hefur komið fram í næstliðinn vetur. Það er vonandi, að vörðum þeim, sem hafa verið settir með tilstyrk yðar í sumar, verði haldið uppi svo dyggilega, að kláðinn ekki fái að breiðast út yfir svæði það milli Hvítáanna í Árnessýslu og Borgarfirði, sem hann er álitinn að eiga heima á; en það verður nú sem fyrst að búa sig undir það að taka við fjenu í haust á þann hátt og fara svo með það, að kláði sá, sem þá enn skyldi finnast í því, verði upprættur með öllu svo tímanlega, að menn þurfi ekki á næsta sumri að óttast samgöngurnar við fjeð úr öðrum hjeruðum.

Jeg álít það vafalaust, að eigi geti orðið spurning um að beita almennum niðurskurði til þessa. Ætti niðurskurður að fara fram nú í haust, mætti hann varla vera á þrengra svæði, en milli beggja Hvítáanna eða í: Selvogs-, Ölfus-, Grímsness-, Þingvalla- og Grafnings-hreppum í Árnessýslu og í allri Borgarfjarðarsýslu og Kjósar- og Gullbringusýslu. Samkvæmt hinum síðustu búnaðarskýrslum, sem jeg hef meðtekið, taldist fjeð á þessu svæði í fardögum f. á. 35,320 kindur auk unglamba; en sje nú tekið tillit til að misjafnt muni talið fram og víðast undantekin innstæðukúgildin, og að fjeð muni hafa fjölgað töluvert síðan í fyrra, er sjálfsagt óhætt að ætla, að fje það, sem ætti að slátra, ef almennur niðurskurður yrði fyrirskipaður í haust, mundi teljast að minnsta kosti 70000 kindur og skal